

ność Bożej! Ze też często sędził po ludzku, nie wiedząc o rzeczy tak prostej, jak Ojcostwo Boga i macierzyństwo świętej Mafki - Ziemi.

Jakby szanując zawstydzenie starca, Jezus spokojnie zaczął tłumaczyć opiekunowi. Zmienili rolę; dziecko — mężem, maź stał się dziećciem — słuchal.

— Józefie... widzisz tę smugę słońca? Ież w niej żywie tworów! Jak te muszki, wirujące bezzieżestnie, jako motyle, żyjące jeden dzień — tak i człowiek. Żyje, bo tak chce Pan, przestanie żyć — nic się nie zmieni. Smuga słońca pozostanie, jeń w jej świetle inni kapać się będą, chyba że zbraknie słońca.

Słońcem ludzkości jest Bóg... Póki On żyje ludzkość mrok nie otoczy... jakoz tobie martwić się o to, co my pocniemy bez ciebie, jeśli On myśli o nas?

I spojrzal Jezus w niebo, a Józef złożył dłonie w cichej modlitwie. Zrozumiał wszystko — lek opadł... biały Anioł Ciszy rozplął swe skrzydła. Nad małym domkiem uwiłają się gromady jaskółek, które „nie sieją, nie orzą, a Ojciec Niebieski żywi je“... Czyżby miał zapomnieć o dzieciach — ludziach? To się nie stanie... On wie, że „tego wszystkiego potrzebujemy“... więc da wszystko, co potrzebne do tego, aby żyć.

Grzeczność — uprzejmość.

Podstawą dobrego wychowania jest grzeczność i uprzejmość. Są one tem dla umysłu, czem wdzięk dla twarzy — obowiązują też we wszystkich okolicznościach życia — a więc i w stosunkach towarzyskich, i kupieckich i rodzinnych.

Narodowe nasze przysłowie: „na grzeczności nikt nie tracił“ wskazuje najlepiej, że ona obowiązkiem jest każdego, że pamiętania o tem obowiązku nikt nie żałował, a zapomnienie o nim nieraz niejednym wielkimi przykrościami przypłacił. Dlatego też dobrze wychowani bezwarunkowo nigdy, nigdzie i wobec nikogo nie są niegrzeczni, pamiętając, że to nie jest ubliżeniem ani obrazą innej osoby, ale ubliżeniem sobie, gdyż świadczy o złem wychowaniu.

Grzeczność ułatwia porozumienie z bliźnimi, łagodzi obyczaje, uspokaja zatargi, jedną nam sympatię i szacunek ludzi.

Grzeczność uczy nas wyrozumienia i dobroci nawet wtedy, gdy cnoty tej nie posiadamy, bo jest także grzeczność wrodzona, płonąca z serca — ale to cnota bardzo rzadka.

Grzeczność powinni rodzice i nauczyciele wszczepiać w dzieci bardzo wcześnie, gdyż trudno ją w późniejszych przyswoić latach — powinna być wygodną codzienną suknią, nie ubiorem świątecznym, przywdziewanym tylko w pewne uroczystości.

Dziecko powinno od najmłodszej młodości mieć dziękować za wszystko co od rodziców odbiera, prosić o wszystko, czego pragnie, czy od rodziców czy od rodzeństwa, albo służby, powinno wiedzieć jak kogo pozdrowić, jak się zachować i w domu i pomiędzy ludźmi.

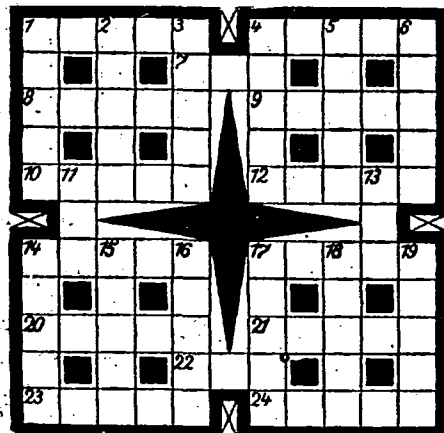
Grzeczność i uprzejmość jest też w różnych okolicznościach i względem każdego inna. Inną jest w stosunku do rodziców — przelozonych do podwładnych; inną do młodszyc i na odwrót. Ale jeżeli grzeczność i delikatność jest konieczną w stosunku do obcych, to konieczniejszą jeszcze w życiu domowym. Ale wyobrazić sobie można pożycie domowego miłego, zgodnego i szczęśliwego bez tych cnot.

Zona albo córka opryskliwa, kłótlwa, grymasna paraliżuje dom cały tak samo jak maź albo brat gburowaty, szorstki zawsze tylko rozkazujący bywa nieraz nieszczęściem w rodzinach.

Grzeczni możemy być wejrzeniem, mówieniem i obejściem. Zjadliwe spojrzenie — szyderstwo — przytyki w mowie, wyśmiewanie się z drugich, szorstkie obejście nie należą do grzeczności i są dowodem albo złego wychowania albo braku serca.

DLA ROZRYWKI

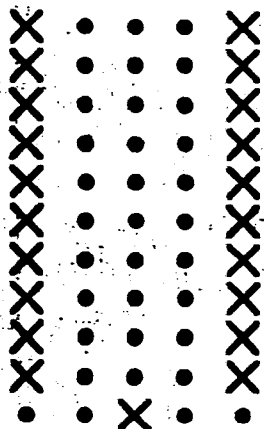
Nr. 149. Krzyżówka.

Znaczenie wyrazów poziomo: 1. Imię cesarza rzymskiego. 4. Miasto na Śląsku opolskim. 7. Proś. 8. Suma. 9. Krasomówca. 11. Istota nadmysłowa. 12. Część arkusza. 14. Tymczasowy budynek dla robotników. 17. Barwa. 20. Moneta pruska. 21. Przysłówek. 22. Dokument urzędowy. 23. Wzór. 24. Tytuł honorowy, żeński.

Znaczenie wyrazów pionowo: 1. Ludność krajowa. 2. Dar Ducha św. 3. Imię, po łac. 4. Nazwa stylu. 5. Dawniejszy ród wojowniczy i poj. 6. Pieniądz niemiecki. 11. Ważne zdarzenie, od którego zaczyna się rachuba lat. 13. Bożek piorunów. 14. Smoła ziemna. 15. Pieniądz w Ameryce (wspak). 16. Zwierzę morskie. 17. Z ubioru. 18. Woń, zapach. 19. Dowód niewinności.

Nr. 150. Zadanie kratkowe.

11 a, 1 b, 3 c, 2 d, 4 e, 1 f, 1 g, 4 i, 2 j, 5 k, 4 l, 2 m, 3 n, 3 o, 4 r, 2 s, 1 u, 1 w, 1 z, 1 z.

Z powyższych 55 liter ustawie 14 wyrazów w miejsce krzyżyków i kropek składający się każdy z 5 liter, których pierwsze i ostatnie czytane z góry na dół dają znane przysłowka, którego ostatnia litera stoi w środku ostatniego wyrazu.

Znaczenie wyrazów: 1. Statek (ln.). 2. Czasownik, trybu rozkazującego. 3. Przymiotnik, pochodzący z rzeczownika. 4. Litewski bożek (wspak). 5. Znajdują się w każdym mieście. 6. Służący. 7. Sztuczny kamień do budynku (wspak). 8. Orzaczony w jamie brzusznej. 9. Sprawa, wydarzenie. 10. Czynność czasu przeszłego, rodzaju męskiego. 11. Imię żeńskie.

Rozwiązanie zagadek z nr. 10.

Nr. 145. Skok konika z szaradą.

Pierwsze prosi, by być cicho,
Drugie imię zastępuje.
Celość w święta miewa licha,
Kto w dniu pracy rad świętuje.

Sza — ta.

Nr. 146. Lamigłówna sylabowa.

1. Kassiopea. 2. Orjon. 3. Zenit. 4. Indjanin. 5. Omega. 6. Replikus. 7. Orbika. 8. Zyrafa. 9. Erydan. 10. Centaur.

K o z i o r o z e c .

Rozwiązania zagadek nr. 145 i 146 nadesłali: Franc. Poltek, Jan Kalk, Bernard Obriltz, O. Mak, Em. Stroka.

Nagroda otrzymana Bernard Obriltz, Oz. Mak, Em. Stroka.

GOŚĆ ŚWIĄTECZNY

TYGODNIOWY DODATEK BEZPŁATNY.

W imię † Ojca i † Syna i † Ducha Świętego Amen.

Na większą część i chwałę Panu Bogu Wszechmogącemu w Trójcy świętej jedynemu, a nam na zbawienny dusz naszych pożytek, czyta Kościół Boży na

niedziele trzecią Postu

LEKCJE

z listu św. Pawła do Efezów, rozdział V. w. 1—9.

Bracia! Bądźcież naśladowcami Bożymi, jako synowie najmilsi, a chodźcie w miłości, jako i Chrystus umiłował nas i wydał samego siebie za nas objętą i ofiarą Bogu na wonność wdzięczności. Porubstwo zaś i wszelka nieczystość, albo łakomstwo, niechaj nie będzie ani pomienione między wami, jako świętym przystoi, albo sprośność, albo głupia mowa, albo żartowanie które do rzeczy nie należy; ale raczej dziękowanie. Bo wieście rozumiejąc, iż wszelki porubca, albo nieczysty, albo łakomec, co jest służba bałwochwalstw, nie ma dziedzictwa w Królestwie Chrystusowem i Bożem. Niechaj was nikt nie zwodzi próżnymi słowy; albowiem dla tegoż przychodzi gniew Boży na syna niewierności. Nie bądźcież tedy uczestnikami ich. Albowiem byliście niekiedy ciemnością, lecz teraz światłością w Panu. Bo owoc światłości jest we wszelkiej dobrotliwości i prawdzie.

EWANGELJA

u św. Łukasza w rozdziale XI, wiersz 14—28.

W on czas: Wypędzał Jezus czarta, a on był niemy. A gdy szatana wypędził, niemy przemówił; rzęsz zaś zdumiewały się. Niektórzy jednak z nich rzekli: Mocą Beelzebuba, księcia czartowskiego, wypędza szatanów! Inni zaś, by Go podchwycić, żądali od niego znaku z nieba.

Ale On, znając ich myśli, rzekł do nich: Każde królestwo, szarpane w sobie niezgodą, pustoszeje, a dom na dom się zwali. Jeśli przeto i szatan jest z sobą w niezgodzie, jakże się ostoi królestwo jego? Twierdźcie bowiem, iż mocą Beelzebuba wypędzam czarty. — to ozyjąz mocą synowie wasi wypędzają? Dla tego to oni będą sędziami waszymi. Ale jeśli palcem Bożym czarty wypędzam, zaiste przyszło już do was królestwo Boże. Gdy mocarz uzbrojony strzeże swego dworu, majątność jego bezpieczna; ale jeśli mocniejszy nadeń się zjawi i pokona go, to zabierze całą broń jego, w której pokładał swą nadzieję, a lupy jego rozda. Kto nie jest ze Mną, przeciwko Mnie jest; a kto nie zbiera ze Mną — rozprasza.

Gdy duch nieczysty wyjdzie z człowieka, bląka się po miejscach bezwodnych, szukając odpoczynku; a nie znajdując, mówi: Powrócę do domu swego, skąd wyszedłem. Wróciwszy zaś, znajduje go umiecionym i ozdobiónym. Wtedy odchodzi i przyprowadza z sobą siedmiu innych duchów, gorszych od siebie, i wchodzi tam na mieszkanie. I staje się ostateczna dola owego człowieka gorszą od poprzedniej.

A podczas gdy tych słów domawiał, pewna niewiasta z ludu podniosła głos, mówiąc do Niego: „Bło-

gostawione Jono, które Cię nosilo, i piersi, któreś spał! On zaś odrzekł: Istotnie! — ale i ci też są błogosławieni, którzy słuchają słowa Bożego i strzegą go.

Na uroczystość Zwłastowania N. M. P.

LEKCJA

wyjęta z proroctwa Izajasza, rozdział VII w. 10—15.

Onych dni: mówił Pan do Achaza: Proś sobie znaku od Pana Boga twego w głębokość pickielną, albo wysokość wzgórz! I rzekł Achaz: „Nie będę prosił, i nie będę kusił Pana“. I rzekł: słuchajcież tedy domie Dawidów, azali wam na tem mało, że się naprzykrzacie ludziom, iż się też naprzykrzacie Bogu mojemu? Przetoż da wam sam Pan znamię. Oto Panna pocznie i porodzi syna, i nazwą imię jego Emanuel. Masło i miód jeść będzie, aby umiał odrzucać złe, a obierać dobre.

EWANGELJA

u św. Łukasza w rozdz. I. w. 26—38.

W on czas: posłał Bóg anioła Gabrjela do miasteczka Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy zaślubnej mężowi, któremu na imię było Józef, z rodu Dawida, a imię Panny Marja. Anioł tedy, wszedłszy do Niej, rzekł: Zdrowaś, łaski pełna, Pan z Tobąz błogosławionas Ty między niewiastami! A Ona, usłyszawszy to, zatrwożyła się jego mową i rozważała, coby znaczyło to pozdrowienie. Anioł zaś rzekł do Niej: Nie trwóż się, Marjo! Albowiem znalazłaś łaskę u Boga; oto poczniesz w łonie i porodisz Syna, którego nazwiesz imieniem Jezus. Będzie On wielkim i Synem Najwyższego zwany; a da Mu Pan Bóg tron Dawida, ojca Jego, i będzie królował nad rodem Jakóba na wieki, a królestwu Jego nie będzie końca.

Wtedy Marja rzekła do anioła: Jakże się to stanie? Wszak ja męża nie znam! A odpowiadając anioł, rzekł Jej: Duch Siwety zstąpi na Cię i moc Najwyższego by oblok Cię ogarnie; a przeto święta Istota, która się z Ciebie narodzi, będzie Synem Bożym. A oto Elżbieta, krewna twoja, i ona poczęła syna w swej starości, a jest to już szósty miesiąc dla tej, którą nazywają nieplodną, bo „nie niemasz niemożliwego u Boga“. A Marja odrzekła: Otom ja służebnica Pańska, niech mi się stanie według słowa twego.

NAUKA.

Im bliżej Wielkiego Piątku, tem zacieklejsze stawa się ataki faryzeuszów na Pana Jezusa. Ponieważ to oni zarzucają mu w dzisiejszej ewangelji, iż mocą czartowską czyni cuda, ponieważ to oni, jak wiemy z historii Męki Pańskiej, Chrystusa na śmierć wydali, a przez to zawiniłi, że królestwo Boże odjęte zostało od żydów, a przeniesione do innych narodów, zobaczymy dzisiaj, któż to byli ci faryzeusze, którzy w życiu naszego Zbawiciela tak haniebną odegrali rolę.

Początek ich wywodzi się od powrotu żydów z niewoli babilońskiej. Wówczas najgorliwsi z nich wzięli się do pracy, aby wykorzeni i unieszkodliwić zgubno